

Bruselj, 12. marec 2024
(OR. en)

7628/24

ENV 283
SAN 149
CONSOM 101
AGRI 206
DELA CT 50

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	11. marec 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	C(2024) 1454 final
Zadeva:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... z dne 11.3.2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tehničnimi specifikacijami za ključne elemente obvladovanja tveganja

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2024) 1454 final.

Priloga: C(2024) 1454 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.3.2024
C(2024) 1454 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 11.3.2024

**o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tehničnimi
specifikacijami za ključne elemente obvladovanja tveganja**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Vodni viri v Uniji so vse bolj izpostavljeni obremenitvam, kar povzroča vodni stres v več državah članicah. Poleg tega podnebne spremembe, nepredvidljivi vremenski vzorci in suša močno povečujejo pritisk na razpoložljivost sladke vode. V okviru evropskega zelenega dogovora se akcijski načrt za krožno gospodarstvo¹ in nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam² sklicujeta na širšo ponovno uporabo očiščene odpadne vode kot ključno orodje za povečanje sposobnosti Unije za odzivanje na vse večje pritiske na vodne vire. Taka praksa lahko omeji odvzeme iz površinskih in podzemnih voda ter spodbuja ohranjanje voda, da bi pripomogla k obnovi trdnjše vodnega cikla, v skladu s krovnim ciljem glede odpornosti v zvezi z vodo, ki ga je Evropska unija spodbujala na konferenci ZN o vodah marca 2023.

Obstoječa zakonodaja se nanaša na prakso ponovne uporabe vode. V okvirni direktivi o vodah 2000/60/ES³ je ponovna uporaba vode skupaj s spodbujanjem uporabe tehnologij za učinkovito rabo vode v industriji in z vodo varčnih metod namakanja omenjena kot eden od dopolnilnih ukrepov, ki jih lahko države članice uporabljajo za doseg ciljev dobrega kakovostnega in količinskega stanja teles površinske in podzemne vode. Direktiva 91/271/EGS⁴ o čiščenju komunalne odpadne vode zahteva ponovno uporabo očiščene odpadne vode, kadar je to primerno. Revizija te zakonodaje, ki je v teku, to zahtevo še krepi.

Zanesljivo obvladovanje tveganj je ključni varnostni element za spodbujanje zaupanja javnosti v to prakso.

Določbe o obvladovanju tveganja v uredbi o ponovni uporabi vode

Uredba 2020/741 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode⁵ (v nadaljnjem besedilu: uredba o ponovni uporabi vode) določa usklajene minimalne zahteve glede kakovosti vode za varno ponovno uporabo očiščenih komunalnih odpadnih voda za namakanje v kmetijstvu. Določa tudi minimalne zahteve za spremljanje, določbe o obvladovanju tveganja za oceno in obravnavo morebitnih dodatnih tveganj za zdravje in okolje, zahteve za izdajo dovoljenj in določbe o transparentnosti, pri čemer so ključne informacije o vsakem projektu ponovne uporabe vode na voljo javnosti.

V skladu s členom 6(1) uredbe o ponovni uporabi vode je za vsako proizvodnjo predelane vode in oskrbo z njo potrebno dovoljenje. Dovoljenja morajo temeljiti na natančnem načrtu obvladovanja tveganja (člen 6(3)), ki mora upoštevati zahteve iz člena 5. Poleg tega so v Prilogi II navedeni vsi ključni elementi, ki jih mora načrt obvladovanja tveganja obravnavati. Obvladovanje tveganja zahteva proaktivno prepoznavanje in obvladovanje tveganj. Z analizo,

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020) 98 final).

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021) 82 final).

³ Direktiva 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁴ Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>).

⁵ Uredba (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (UL L 177, 5.6.2020, str. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>).

ki temelji na ključnih elementih iz Priloge II, bi bilo treba v načrtu obvladovanja tveganja opredeliti vse dodatne zahteve glede kakovosti vode, ki so potrebne za zagotovitev zadostnega varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja. Uredba o ponovni uporabi vode ob priznavanju, da je obvladovanje tveganja zapleteno, pooblašča Komisijo, da pripravi tehnične specifikacije ključnih elementov iz Priloge II. Take tehnične specifikacije bi morale biti tudi v skladu z mednarodnimi smernicami in standardi, kot so tiste, ki sta jih pripravili Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) in Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO).

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

Ta delegirana uredba je bila pripravljena na podlagi več tehničnih študij, vključno s poročiloma Minimalne zahteve kakovosti za ponovno uporabo vode v namakanju v kmetijstvu in obnavljanje vodonosnikov – Pravnemu instrumentu o ponovni uporabi vode na ravni EU naproti⁶ in Tehnične smernice – Obvladovanje tveganja pri ponovni uporabi vode za sheme namakanja v kmetijstvu v Evropi⁷, ki ju je pripravilo Skupno raziskovalno središče (JRC), ter na podlagi mednarodno priznanih smernic in standardov, zlasti priročnika SZO *WHO Sanitation Safety Planning Manual* (priročnik za načrtovanje varne sanitarne ureditve)⁸ ter standardov ISO 20426 (2018)⁹, ISO 16075-1 do 2 (2020)¹⁰ in avstralskih smernic za recikliranje vode (2006)¹¹.

Med majem in novembrom 2021 je bilo organiziranih pet tehničnih delavnic o obvladovanju tveganja za ponovno uporabo vode. Organom, podjetjem za čiščenje vode in drugim deležnikom so omogočile, da razpravljajo o vprašanih in jih izpostavijo. Rezultat teh delavnic je zbirka študij primerov, ki so na voljo v zgoraj navedenih tehničnih smernicah Skupnega raziskovalnega središča.

Strokovnjaki iz organov držav članic in deležniki, zbrani v delovni skupini za ponovno uporabo vode, ustanovljeni v okviru skupne strategije izvajanja¹², so tesno sodelovali v tehnični razpravi o specifikacijah za obvladovanje tveganja. V razpravah je tesno sodelovala

⁶ Alcalde-Sanz, L. in Gawlik, B.M., *Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge - Towards a legal instrument on water reuse at EU level (Minimalne zahteve kakovosti za ponovno uporabo vode v namakanju v kmetijstvu in obnavljanje vodonosnikov – Pravnemu instrumentu o ponovni uporabi vode na ravni EU naproti)*, Evropska komisija, Luxembourg, 2017, JRC109291.

⁷ Maffettone, R. in Gawlik, B. M., *Technical guidance: water reuse risk management for agricultural irrigation schemes in Europe* (Tehnične smernice: obvladovanje tveganja pri ponovni uporabi vode za sheme namakanja v kmetijstvu v Evropi), Evropska komisija, Luksemburg, 2022, JRC 129596.

⁸ WHO, *Sanitation safety planning: manual for safe use and disposal of wastewater, greywater, and excreta* (Načrtovanje varne sanitarne ureditve: priročnik za varno uporabo in odstranjevanje odpadne vode, sive vode in iztrebkov), Ženeva, 2016.

⁹ ISO 20426: 2018. Guidelines for health risk assessment and management for non-potable water reuse (Smernice za ocenjevanje in obvladovanje tveganja za zdravje, povezanega s ponovno uporabo vode, ki ni namenjena pitju).

¹⁰ ISO 16075-1:2020: Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 1: Podlaga za projekt ponovne uporabe vode za namakanje; ISO 16075-2:2020 Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 2: Development of the project (Smernice za uporabo očiščene odpadne vode za namakanje – Del 2: Razvoj projekta).

¹¹ NRMMC–EPHC–AHMC: *Australian guidelines for water recycling: managing health and environmental risks (phase 1)* (Avstralske smernice za recikliranje vode: obvladovanje tveganj za zdravje in okolje (1. faza)). *National Water Quality Management Strategy* (Nacionalna strategija upravljanja kakovosti voda), Canberra, 2006.

¹² <https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c>

tudi strokovna skupina za vodo in poplave¹³, ki ji je bila dana možnost, da predloži pripombe o osnutku delegirane uredbe in tehničnih specifikacijah, ki jih določa. Pripravljalni sestanki so potekali 17. in 18. novembra 2022, 13. in 14. marca 2023 (delovna skupina za ponovno uporabo vode) ter 16. oktobra 2023 (strokovna skupina).

Javnost je lahko od 11. januarja 2024 do 8. februarja 2024 predložila svoje mnenje o osnutku delegirane uredbe. Prejetih je bilo skupno 32 prispevkov, in sicer 6 od javnih organov, 2 od raziskovalnih ustanov, 14 od poslovnih združenj, 3 od NVO in 7 od državljanov. V manjšem številu prispevkov je bilo izraženo nasprotovanje načelu ponovne uporabe vode, ni pa bilo podano mnenje o tehničnih specifikacijah. Drugi prispevki pa so pozivali k določitvi specifičnih parametrov, ki presegajo minimalne zahteve iz uredbe o ponovni uporabi vode. Preostali prispevki so vsebovali specifične predloge, ki so pripomogli k izboljšanju kakovosti osnutka.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Člen 5(5) uredbe o ponovni uporabi vode določa pravno podlago za sprejetje te delegirane uredbe. Natančneje, člen 5(5) pooblašča Komisijo za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev Uredbe, da se določijo tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja iz Priloge II k navedeni uredbi.

Ta delegirana uredba je strukturirana, kot sledi:

- Člen 1 navaja, da Priloga k Delegirani uredbi določa tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja iz Priloge II k uredbi o ponovni uporabi vode.
- Člen 2 določa datum začetka veljavnosti in uporabe Delegirane uredbe.
- Priloga k tej delegirani uredbi določa potrebne tehnične specifikacije za vse ključne elemente obvladovanja tveganja, da lahko odgovorne strani pripravijo zanesljive načrte obvladovanja tveganja in zagotovijo varnost projektov ponovne uporabe vode.

¹³ Objavljeno v registru strokovnih skupin Komisije in drugih podobnih subjektov, številčna oznaka E03687.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 11.3.2024

o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tehničnimi specifikacijami za ključne elemente obvladovanja tveganja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode¹⁴ in zlasti člena 5(5), drugi pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2020/741 določa minimalne zahteve za varno ponovno uporabo vode za namakanje v kmetijstvu. Člen 6 navedene uredbe zahteva, da je za vsako proizvodnjo predelane vode in oskrbo z njo potrebno dovoljenje, tako dovoljenje pa mora temeljiti na načrtu obvladovanja tveganja. Člen 5(3) navedene uredbe pa zahteva, da morajo načrti obvladovanja tveganja pri ponovni uporabi vode temeljiti na elementih obvladovanja tveganja iz Priloge II k navedeni uredbi.
- (2) Priprava načrta obvladovanja tveganja pri ponovni uporabi vode je lahko zapletena naloga, ki zahteva multidisciplinarni pristop in sodelovanje več akterjev pri njegovi pripravi. Zato je treba določiti tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja iz Priloge II k Uredbi (EU) 2020/741, da se zagotovi, da so načrti obvladovanja tveganja pri ponovni uporabi vode zanesljivi, visokokakovostni in da temeljijo na sistematičnem pristopu. Cilj je podrobneje opredeliti, kako bi morali avtorji načrta obvladovanja tveganja in ocenjevalci tveganja, ki sodelujejo pri njegovi vzpostavitvi, ustrezno upoštevati vse ključne elemente s strukturirano in celovito analizo sistema za ponovno uporabo vode. Za pripravo načrta obvladovanja tveganja bi morale biti mogoče uporabiti obstoječe protokole za oceno in obvladovanje tveganja, če se upoštevajo tehnične specifikacije iz te delegirane uredbe.
- (3) Da bi načrti obvladovanja tveganja zagotovili trdne dokaze v podporo vzpostavitvi preventivnih ukrepov in pregrad ter zagotovili, da je namakanje s predelano vodo varno za zdravje ljudi in živali ter za okolje, bi jih bilo treba podpreti z najzanesljivejšimi razpoložljivimi znanstvenimi dokazi in drugimi podpornimi viri, ki so v celoti dokumentirani v načrtu obvladovanja tveganja.

¹⁴ UL L 177, 5.6.2020, str. 32.

- (4) Sistemi za ponovno uporabo vode v državah članicah se lahko razlikujejo po svoji vzpostavitvi in so lahko namenjeni velikemu številu končnih uporabnikov. Poleg tega lahko en načrt obvladovanja tveganja zajema več kot en sistem ponovne uporabe vode v skladu z Uredbo (EU) 2020/741. Tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja bi morale biti dovolj prožne za upoštevanje teh razlik, hkrati pa bi morale zagotavljati celovit pregled sistema in zadostne informacije, da bi bilo mogoče opredeliti vsa morebitna tveganja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja iz Priloge II k Uredbi (EU) 2020/741 so določene v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11.3.2024

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN